

Valmistelija: ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Taustaa

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta on 31.10.2023 § 107 päätöksellään hyväksynyt Parkanon Ampujat ry:n ympäristölupahakemuksen Paukkulan ampumaradalle kiinteistölle 581-421-5-265. Pirkanmaan ELY-keskus on vaatinut, että valituksenalainen päätös on kumottava ja ympäristölupahakemus hylättävä. Vaasan hallinto-oikeus on 17.10.2024 päätöksellään 1410/2024 kumonnut Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja hylännyt Paukkulan Ampujat ry:n lupahakemuksen.

Asiassa on ensisijaisesti arvioitu luvan myöntämisen edellytyksiä erityisesti toiminnasta aiheutuvien pohjavesivaikutusten kannalta. Lisäksi on arvioitu, vaikeuttaako toiminnan sijoittaminen alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen ympäristönsuojelulain 12 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan myönnettävä, jos ympäristönsuojelulaissa säädetty luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei esimerkiksi aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä, kuten pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta ympäristölle. Hallinto-oikeus on ottanut toiminnan pohjavesivaikutuksia arvioidessaan huomioon myös toisen ampumaradan sijainnin valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetun radan välittömässä läheisyydessä. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamisen kieltä sisältää myös pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamisen kiellon. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida lupapäätöksessä määrittäen varsin tehokkaiden suojaustoimenpiteidenkään avulla täysin sulkea pois. Hallinto-oikeus katsoo ottaen huomioon Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kaavamääräykset ja edellä lausuttu pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamisesta, että valituksenalaisen päätöksen mukainen toiminta vaikeuttaa alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen ja on siten ympäristönsuojelulain 12 §:n vastaista.

Hallinto-oikeus katsoo, että toiminta ei täytä ympäristönsuojelulaissa säädettyjä ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä. Valituksenalainen päätös on näin ollen kumottava ja hakemus hylättävä. Samalla kumoutuu päätökseen liitetty ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen täytäntöönpanomääräys toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tarkastelu

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan 31.10.2023 § 107 päätökseen on liitetty lupamääräykset 1–18. Lupamääräys 18 koskee toiminnan muuttamista ja lopettamista: *"Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava vähintään puoli vuotta aikaisemmin ja esitettävä yksityiskohtaiset suunnitelmat toiminnan lopettamisesta, lopettamisen*

jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta ja alueen puhdistamisesta valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Toiminnanharjoittajan tulee varautua pilaantuneen maaperän kunnostamiseen ja riittävien selvitysten tekemiseen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää maaperäanalyysein ulkopuolisella asiantuntijalla. Ampumaradan pilaantuneet rakenteet tulee poistaa ja vaihtaa puhtaisiin maa-aineksiin ja alue tulee siistiä ja maisemoida luvan voimassaoloaikana. Mikäli ampumaradan maaperää muokataan, tulee noudattaa riittävää varovaisuutta, jottei raskasmetalleja pääse vapautumaan ympäristöön.”

Lupamääräyksen 18 mukaisesti luvanhakijan/toiminnanharjoittajan on toimitettava Parkanon kaupungin ympäristövalvontaan yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen tähtäävistä toimenpiteistä, lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta ja alueen puhdistamisesta aikatauluineen valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää maaperäanalyysein ulkopuolisella asiantuntijalla. Tämän jälkeen ampumaradan pilaantuneet rakenteet tulee poistaa ja vaihtaa puhtaisiin maa-aineksiin ja alue tulee siistiä ja maisemoida. Toimenpiteet tulee suorittaa ympäristöteknisen valvojan valvonnassa.

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Parkanon Ampujat ry:lle Paukkulan ampumaradan toiminnan lopettamista koskevat määräykset ympäristöluvan lupamääräyksen 18 ja ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaisesti. Luvanhakijan/toiminnanharjoittajan tulee toimittaa ympäristövalvontaan yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen tähtäävistä toimenpiteistä valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi 31.3.2025 mennessä. Suunnitelman tulee sisältää lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailun ja alueen puhdistamisen toteutusaikatauluineen. Maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää maaperäanalyysein ulkopuolisella asiantuntijalla 31.5.2025 mennessä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa tarkeampia määräyksiä suunnitelman ja pilaantuneisuusselvityksen perusteella. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen ampumaradan pilaantuneet rakenteet tulee poistaa ja vaihtaa puhtaisiin maa-aineksiin ja alue tulee siistiä ja maisemoida ulkopuolisen ympäristöteknisen valvojan valvonnassa.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toiminnanharjoittaja vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset (YSL 94 § 3. mom.). Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohdan 13 a perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen ulkona sijaitsevan ampumaradan ympäristölupa-asiassa. Toiminnan lopettamista koskevat määräykset antaa sama lupaviranomainen. Parkanon kaupungin hallintosäännössä on määritelty, että ympäristönsuojeluviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Käsittelymaksu

Päätöksestä peritään Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti 200 euroa (päätös toiminnan lopettamiseen liittyvistä määräyksistä).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5–8, 14, 16, 17, 27, 34, 65, 66, 83, 85, 94, 96, 133, 136, 190, 191, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 13–15 §

Jätelaki (646/2011) 12, 13, 29, 72 ja 73 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Hallintolaki (434/2003) 31, 34, 39, 43–45, 47, 62 a §

Parkanon kaupungin hallintosääntö (KV 10.6.2024 § 37)

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan 25.8.2020 § 17 hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus annetaan erillisellä liitteellä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.12.2025
634/11.01.00.00/2023

Valmistelija: Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta myönsi 31.10.2023 § 107 valituksenalaisella päätöksellään ympäristöluvan Parkanon Ampujat ry:n Paukkulan ampumaradalle kiinteistölle 581-421-5-265. Pirkanmaan ELY-keskus valitti päätöksestä ja Vaasan hallinto-oikeus kumosi 17.10.2024 päätöksellään 1410/2024 rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja hylkäsi Parkanon Ampujat ry:n lupahakemuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti 12.11.2024 § 124 Paukkulan ampumaradan toiminnan lopettamista koskevista määräyksistä. Parkanon ampuijen tuli toimittaa ympäristövalvontaan yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen tähtäävistä toimenpiteistä valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi 31.3.2025 mennessä. Suunnitelman tulee sisältää lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailun ja alueen puhdistamisen toteutusaikatauluineen. Maaperän pilaantuneisuus tuli selvittää maaperäanalyysein ulkopuolisella asiantuntijalla 31.5.2025 mennessä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä suunnitelman ja pilaantuneisuusselvityksen perusteella. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen ampumaradan pilaantuneet rakenteet tulee poistaa ja vaihtaa puhtaisiin maa-aineksiin ja alue tulee siistiä ja maisemoida ulkopuolisen ympäristöteknisen valvojan valvonnassa.

Selvityspyyntö

Ampumaradan yhteyshenkilö [REDACTED] on huhtikuussa 2025 ilmoittanut viransijaiselle ympäristötarkastajalle, että Paukkulan ampumaradalla siirrytään käyttämään lyijyn korvaavia luoteja. Lisäksi radalle tullaan rakentamaan radat jousella/jalkajousella tapahtuvaan

metsästysammuntaan. Suomen ampujainliiton edustaja tekee ympäristölupahakemuksen ja toimittaa sen ympäristövalvontaan. Yhdyshenkilön mukaan hakemuksesta selviää tiedot hylsyjen ym. jätteiden keräyksestä, luotiloukuista ja näytteenottoaivoista.

Ympäristötarkastaja tiedusteli selvityksen ja suunnitelman tilannetta lokakuun alussa. Tuolloin ympäristötarkastaja ohjeisti Parkanon Ampujat ry:n suunnitelmiin liittyen, että niiden edistämiseksi ei ole estettä, mutta 12.11.2024 § 124 annettua päätöstä on silti noudatettava ja lopettamissuunnitelma sekä maaperän pilaantuneisuusselvitys tulee toimittaa ympäristövalvontaan ja Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Marraskuun alussa Pirkanmaan ELY-keskukselta tuli selvityspyyntö Visurin ampumaradan tilanteesta ympäristövahinkorahaston maksuihin liittyen. Selvityspyynnön liitteenä olleen [REDACTED] sähköpostin mukaan radoilla on menossa ns. siivoustoimet ja Taratec on tehnyt suunnitelman ampumavallien jatkohoidosta. Suunnitelmaa tai selvitystä ei kuitenkaan ole toimitettu Parkanon ympäristövalvontaan.

Ympäristötarkastaja vastasi ELY-keskuksen selvityspyyntöön, että ampumaradan lopettamisesta on tehty päätös ja veloitettu lopettamiseen liittyviin toimiin. Voimassaolevaa ympäristölupaa ei siten ole. Visurin ampumarataa ei ole poistettu ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä YLV:stä, koska lopettamiseen liittyvät toimet ovat tekemättä. Yhdyshenkilöltä [REDACTED] on pyydetty Taratestin selvitystä siitä saamatta. Ympäristötarkastaja tiedusteli, onko selvitys toimitettu Pirkanmaan ELY-keskukseen. Vasta kun alue on siistitty ja maaperä puhdistettu, voidaan valvontakohde poistaa YLV:stä ja Parkanon ympäristönsuojelun valvontaohjelmasta. Parkanon ampujat ovat 1.4.2025 ilmoittaneet siirtyvänsä radalla lyijyttömiin ammuksiin ja hakevansa uutta ympäristölupaa. Vastauksena tähän on ohjeistettu, että 12.11.2024 § 124 annettua päätöstä on siitä huolimatta noudatettava. Selvityspyynnön yhteydessä kävi ilmi, että Pirkanmaan ELY-keskukselle ei ole myöskään toimitettu Taratestin selvitystä.

Parkano-Karvia riistanhoitoyhdistyksen yhteyshenkilö [REDACTED] ilmoitti 3.11.2025, että Parkanon Ampujat ry eivät halunneet osallistua Taratestiltä tilattuun selvitykseen ja selvitys koskee ainoastaan riistanhoitoyhdistyksen ratoja. Ilmeisesti molemmat yhdistykset ovat tilanneet omat erilliset selvityksensä. Suunnitelmaa tai selvitystä ei kuitenkaan ole toimitettu Parkanon ympäristövalvontaan.

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää annettujen selvitysten perusteella todeta, että Parkanon Ampujat ry on laiminlyönyt sille päätöksellä 12.11.2024 § 124 annettuja toiminnan lopettamiseen koskevia määräyksiä ympäristöluvan lupamääräyksen 18 ja ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaisesti. Parkanon Ampujat ry kuullaan ennen mahdollisten määräysten antamista laiminlyöntien johdosta. Kirjallista selitystä pyydetään asian ratkaisemiseen vaikuttavista tekijöistä ja erityisesti siitä, onko asianosaisella esittää pätevää syytä veloitteen noudattamatta jättämiselle. Selitys tulee toimittaa rakennus- ja ympäristölautakunnalle osoitettuna, osoitteella Parkanon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta, PL 37, 39701 Parkano tai sähköisesti

kaupunki@parkano.fi kahden viikon sisällä otteen vastaanottamisesta. Asianosaiselvityksen puuttuminen ei estä asian jatkokäsittelyä lautakunnassa.

Päätöksen perustelut

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämis- tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määrittämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Jätelaki (646/2011) 12, 13, 29, 72 ja 73 §

Parkanon kaupungin hallintosääntö (KV 10.6.2024 § 37)

Uhkasakkolaki (1113/1990) 22 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 13–15 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5–8, 14, 16, 17, 27, 34, 65, 66, 83, 85, 94, 96, 133, 136, 190, 191, 205 §

Päätöksestä tiedottaminen

Saantitodistuksella velvoitetulle

Käsittely

Päätös